

Detta är SmåKom

SmåKom

- främjar samarbete mellan de små kommunerna
- sprider goda exempel från kommunala verksamheter och samarbeten
- är ett språkrör för de små kommunerna på i första hand nationell nivå

Detta gör SmåKom

SmåKom

- samlar de små kommunerna två gånger per år, till rikskonferens med stämma samt höstmöte
- sammanträffar några gånger per år med riksdagens partier för att diskutera aktuella och angelägna frågor
- påverkar statliga utredningar genom att möta utredare, delta i referensgrupper och skriva yttranden, som vi också erbjuder medlemmarna
- följer samhällsutvecklingen och informerar genom månatliga nyhetsbrev.

Prioriterade frågor

Bostadsfrågorna

I flera små kommuner råder bostadsbrist. Det finns behov av att kunna erbjuda olika boendeformer för människor i alla faser av livet. Nu finns även ett akut bostadsbehov för de nyanlända. Svårigheter med finansiering och höga byggkostnader utgör de främsta hindren för bostadsproduktionen, men även alltför detaljerade regelverk kan utgöra hinder.

SmåKom arbetar sedan flera år med att försöka visa på lösningar kring dessa frågor. I en del kommuner finns dock fortfarande ett bostadsöverskott, som även det behöver hanteras.

Finansiering för tillväxt

Nya idéer och lösningar krävs inom finansieringsområdet, både vad gäller offentlig verksamhet och privata initiativ:

1. Såväl företag som privatpersoner har svårigheter att få krediter på grund av att marknaden ska vara styrande. SmåKom arbetar aktivt med de fristående sparbankerna men fler finansiella instrument och institutioner krävs. I både Finland och Norge finns goda exempel på hur finansiering av bostäder kan lösas.
2. SmåKom vill särskilt påtala statens ansvar när nya uppgifter läggs på kommunerna. Den så kallade finansieringsprincipen ska alltid gälla. Möjligheten till asymmetriska krav på kommunal medfinansiering bör övervägas. Staten måste väga in den samhällsekonomiska nyttan med små, väl fungerande, kommuner.

Service

SmåKom arbetar för att offentlig och kommersiell service prövas i nya former. SmåKom förordar en grundstruktur i medborgarservicen enligt den så kallade Serviceutredningen (Lars Högdahl 2009:92). SmåKom hävdar att förslagen i den utredningen är den enklaste lösningen för att trygga landsbygdens rättmätiga behov av både offentlig och kommersiell service. Utvecklingen idag går tyvärr i motsatt riktning när bland annat Arbetsförmedlingen avser att kraftigt minska sitt kontorsnät på landsbygden. SmåKom anser att den ensidiga centraliseringen av statliga myndigheter och verk till Stockholm omedelbart måste upphöra.

Infrastruktur för Sverige

Att vägar och järnvägar underhålls och byggs på lika villkor i hela landet är en överlevnadsfråga för landsbygden. Förmågan till finansiering, medfinansiering och förskottering får aldrig vara avgörande för om infrastruktur byggs och underhålls. Den sammantagna samhällsnyttan måste vara avgörande. SmåKom ser positivt på en mer regionaliserad medelsfördelning än dagens centrala.

SmåKom är aktivt i bredbandsfrågan genom att följa och påverka aktuella utredningar. Vi hävdar i alla sammanhang att regeringens målsättning för bredband bör höjas till minst 100 Mbit/s för alla. SmåKom bedömer att en större andel nationell finansiering krävs för att vi ska närma oss målet (jämför med Finlands mål – 100 Mbit/s inom 2 km för alla). Landsbygdens attraktivitet är helt beroende av tillgång till robust digital infrastruktur.

Lyckad integration - en stor möjlighet

De invandrare och flyktingar som söker sig till Sverige innebär goda möjligheter för de mindre kommunerna att trygga befolkningsutvecklingen och att klara framtidens uppdrag. Även för näringslivets framtida rekryteringsbehov innebär migrationen en möjlighet. Ett krav är dock att de ”nya” svenskarna blir delaktiga i vårt samhälle.

För en lyckad integration krävs en god samverkan mellan regering, riksdag, statliga verk och myndigheter, länsstyrelser samt kommuner och landsting. Ett solidariskt mottagande av alla kategorier av nyanlända invandare till samtliga kommuner i Sverige är också en förutsättning.

Det är viktigt att staten ersätter kommunerna för samtliga kostnader, såväl för investeringar som för drift. SmåKom verkar också för en bättre samordning på departementsnivå när det gäller statens krav på de små kommunerna, och att kommunerna får ett reellt inflytande redan i planeringsstadiet.

Kompetensförsörjning

Den pågående flyktingströmmen tillsammans med det normala behovet av nyrekrytering innebär en utmaning för landets samtliga kommuner. För de små kommunerna kan det vara särskilt svårt att möta behovet av specialistkompetenser. Samverkan mellan kommuner är ett sätt att till en del lösa frågan. Floran av samarbeten växer, men SmåKom konstaterar att de kompliceras bland annat av stora landytor. Att vara gemensam chef i flera kommuner är inte enkelt när det är tiotals mil mellan kommuncentra. Statliga belöningsssystem för arbete i glesbygden kan vara en del av lösningen.

Utbildning

Små kommuner har ett behov av att generellt höja utbildningsnivån för att tillgodose behoven hos både näringsliv och offentlig sektor. Möjligheten att bedriva utbildning med hög kvalitet, tillräckliga resurser och hållbar ekonomi behöver förstärkas. Fjärr- och distansundervisning är betydelsefull för landsbygden men då måste olika regelverk vara utformade för att kunna tillämpas kommunöverskridande.

Strandskyddsbestämmelserna

Strandskyddsbestämmelsernas praktiska tillämpning visar tyvärr många exempel på hinder för utvecklingen i små kommuner på grund av att länsstyrelserna tolkar det generella regelverket på olika sätt.

Frågor om strandskydd är väsentliga för små kommuners möjligheter till utveckling. Dagens tolkning, och hantering, av bestämmelserna visar tyvärr alltför ofta på motsatsen. För våra kommuners totala attraktionsvärde är möjligheten att bygga i attraktiva strandnära lägen en av de viktigaste byggstenarna.

SmåKom förordar en än större asymmetri med lättnader i de områden som har liten, eller helt saknar, bebyggelse i strandområden.

Frågor under bevakning

1. Offentlig upphandling.

SmåKom har medverkat i och följt de senaste utredningarna om upphandling. Dessa har lett till en del förändringar i Lagen om Offentlig Upphandling, LOU. Regeringen har aviserat ytterligare förändringar.

SmåKom anser att LOU ska utformas på ett sätt som underlättar upphandlingsförfarandet, inte bara för upphandlande kommuner, utan även för små och medelstora samt lokala företags möjlighet att lämna anbud.

SmåKom medverkar konkret i uppbyggnaden av den nya Upphandlingsmyndigheten. Det ger en god chans att vara med och påverka det stöd som den nya myndigheten kan ge till kommunerna.

2. Polisfrågan.

Polisens närvaro i alla kommuner är av största vikt för medborgarnas upplevda trygghet. Omorganisationen av polismyndigheten innebär att det vid utgången av 2016 ska finnas en gemensam myndighet för hela landet. Rikspolischefen har uttryckt att ett av de viktigaste målen är att fler poliser ska finnas "ute på fältet". Nu påbörjas arbetet med att reglera på vilket sätt en polisiär närvaro i hela landet ska utformas och säkras. SmåKom vill påtala vikten av att en geografisk dimension liksom mål för uttryckningstider ingår.

Ännu inte medlem i SmåKom?

Medlemsavgiften är 5 000 kr per år plus 2 kr per invånare. Kommuner som nu är medlemmar finns på karta på vår webbsida under flik medlemmar.

Bild från Storumans kommun

För mer information:

Kontakta SmåKoms sekreterare
Hilkka Eskelinen, 073-708 73 80
e-post: hilkka.eskelinen@smakom.se

Styrelsens ledamöter
finns på vår webbsida i under flik kontakt.

www.smakom.se

Ett nationellt nätverk för små kommuner
som vill förändra